

31.1.2015

KÖZLEMÉNY A KÉPVISELŐK RÉSZÉRE

Tárgy: Joost Maas német állampolgár által benyújtott 2233/2013 sz. petíció a géntechnológiával módosított növények Unión belüli engedélyezéséről

1. A petíció összefoglalása

A petíció benyújtója szerint a legtöbb uniós polgár ellenzi a géntechnológiával módosított növények és termékek termesztését. Ezért nem érti, hogyan lehetséges, hogy számos géntechnológiával módosított kukoricafajtát (pl. SmartStax, Mon 810 és Pioneer Hi-bred 1507) engedélyeztek az Unióban. Egészen a közelmúltig például a Mon 810 az Unióban be volt tiltva. Most az ezekből származó virágpor átterjed más növényekre és a mézbe kerül, ami a petíció benyújtója szerint káros. A petíció benyújtója arra kéri az Európai Parlamentet, hogy újra tiltsa be a géntechnológiával módosított növények termesztését. Úgy véli, hogy a polgárok által megválasztott képviselőknek tiszteletben kell tartaniuk a nép akaratát. Ellenkező esetben az emberek elvesztik a demokráciába vetett bizalmukat, és könnyen az a benyomás alakul ki bennük, hogy a korrupció és a lobbitevékenység aláássa a demokráciát.

2. Elfogadhatóság

Elfogadhatónak nyilvánítva: 2014. szeptember 18. Tájékoztatás kérése a Bizottságtól (az eljárási szabályzat 216. cikkének (6) bekezdése szerint) megtörtént.

3. A Bizottságtól kapott válasz: 2015. január 31

Az uniós jogszabályok a GMO-k tekintetében megfelelően kidolgozott keretrendszert

határoznak meg, különösen a 2001/18/EK¹ irányelv és az 1829/2003/EK rendelet révén². E keretrendszer szerint – amelyet a világon az egyik legszigorúbbként ismernek el – az EU-ban való forgalomba hozatalt megelőzően az emberi és az állati egészség, valamint a környezet védelme érdekében minden GMO-t a lehető legmagasabb követelményeknek megfelelő eseti biztonsági értékelésnek kell alávetni.

Ezt a kockázatértékelést az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA) – a 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel létrehozott, a Bizottságtól független tudományos ügynökség – végzi el. Az értékelés elvégzése az EFSA kimondottan e kérdéssel foglalkozó, géntechnológiával módosított szervezetek tudományos testületének (GMO-testület) feladata, amely a szóban forgó területre vonatkozó szakértelmük alapján kiválasztott, elismert tudósokból áll. A GMO-testületet eseti szakértők segítik, és munkája nemzetközileg elfogadott módszereken alapul.

Mindezidáig egyetlen olyan géntechnológiával módosított növény van, amelyet az Unióban kereskedelmi célból természetnek: a MON 810 kukorica. E GMO környezetbe történő kibocsátását 1998-ban engedélyezték, alapos kockázatértékelést követően, amely bizonyította biztonságosságát, amelyet későbbi értékelések is megerősítettek, különösen virágorát illetően³.

Ami a petíció benyújtója által említett többi GMO-kukoricafajtát illeti, a SmartStax élelmezési és takarmányozási célú felhasználását 2013 novemberében engedélyezték, termesztését azonban nem, és a Pioneer Hi-Bred 1507 termesztését idáig nem engedélyezték.

Végezetül, a petíció benyújtója által az uniós polgárok géntechnológiával módosított növények termesztésére vonatkozóan kifejezett aggodalmi tekintetében a Bizottság tisztában van azzal, hogy a géntechnológiával módosított növények termesztése egyes tagállamokban aggodalmakat kelt. A Bizottság éppen ezért terjesztett elő 2010 júliusában egy jogalkotási javaslatot, amely lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy jobban figyelembe vegyék nemzeti sajátosságait és polgáraik véleményét azáltal, hogy megadja számukra azt a lehetőséget, hogy területükön a GMO-k termesztését az egészségre és a környezetre jelentett kockázatoktól eltérő okokból korlátozzák vagy tiltsák be⁴. Az Európai Parlament 2011 novemberében fogadta el első olvasatbeli álláspontját erről a javaslatról. A Tanács 2014. június 20-án elfogadta közös álláspontját. Az Európai Parlament és a Tanács második olvasatban 2014 decemberében jutott megegyezésre, ami lehetővé tette a jogalkotási javaslat végleges elfogadását 2015 januárjában. Ezért a tagállamoknak 2015 folyamán lehetőségük lesz arra, hogy az új jogszabály rendelkezéseinek alkalmazásával területükön korlátozzák vagy betiltsák a GMO-k termesztését.

Következtetés

Az uniós GMO-kra vonatkozó szabályozási rendszer a GMO-k engedélyezése tekintetében a

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2001. március 12-i 2001/18/EK irányelve a géntechnológiával módosított szervezetek környezetbe történő szándékos kibocsátásáról és a 90/220/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 106., 2001.4.17.).

² Az Európai Parlament és a Tanács 2003. szeptember 22-i 1829/2003/EK rendelete a géntechnológiával módosított élelmiszerekről és takarmányokról (HL L 268., 2003.10.18.).

³ <http://www.efsa.europa.eu/fr/efsajournal/pub/3022.htm>

⁴ http://ec.europa.eu/food/plant/gmo/legislation/docs/proposal_en.pdf

világ egyik legszigorúbbnak tartott rendszere. A Bizottság szilárdan elkötelezett annak biztosítása mellett, hogy az élelmiszerként, illetve takarmányként felhasznált géntechnológiával módosított szervezeteket az EU-ban csak akkor engedélyezzék, ha nem valószínű, hogy azok káros hatással járnak az emberek és állatok egészségére, illetve a környezetre nézve, továbbá hogy a kockázatértékelést a lehető legmagasabb tudományos színvonalon végezzék el, és teljes mértékben független és átlátható módon, a feltételeknek való megfelelés esetén.